

13:e söndagen efter Den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Mark. 12:41–44.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Under rubriken och predikoämnet "Vår nästa" har evangeliet från altaret denna söndag skänkt oss liknelsen om den barmhärtige samariten. Dess inledning "Saliga äro de ögon som se det I sen" drar in den följande framställningen i det saliga skådandets värld, i trons värld, som versen före evangeliet så uttryckligt redovisar: "Och ingen känner vem Sonen är, utom Fadern, ej heller vem Fadern är och den för vilken Sonen vill göra honom känd". (Luk. 10:22) De saliga ögonen skådar genom den av Gud skänkta tron Fadern, som i sin enfödde Son försonat våra synder och utkorat oss till sin egendom, sina heliga och rättfärdiggjorda barn. Bara denna tro kan rätt ta emot evangeliet om den barmhärtige samariten, alldeles som dagens epistel inskräpper: "Vi älska, därför att han först har älskat oss". Bara den som mottagit barmhärtighet, som genom tron, dopet och evangelium helats av den stor barmhärtige samariten Jesus Kristus, kan visa sann barmhärtighet mot andra, kan visa bättringens frukter. Utan den mottagna kärleken, utan barnskapets Ande, är också de mest drastiska insatser för nästan, tomma bullrande gester, delar av egenrättfärdighetens teaterkonster och självbedrägeri, som S:t Paulus inskräpper:

Och om jag gav bort allt vad jag ägde till bröd åt de fattiga, ja, om jag offrade min kropp till att brännas upp, men icke hade kärlek, så vore detta mig till intet gagn. (1 Kor. 13:3)

Så kan vi inte rycka dagens ämne "Vår nästa" ut ur dess förankring i evangelium, i Den Heliga Treenigheten, i vår frälsning. Oupplösligt förenad med kärleken till nästan är kärleken till Gud, som vi ju hört i evangeliet: "Du skall älska Herren, din Gud, av allt ditt hjärta och av all din själ och av all din kraft och av allt ditt förstånd, och din nästa såsom dig själv". Lejonparten av detta dubbla bud tillfaller kärleken till Gud, till den uppenbarade, människoälskande Gud, som drar till sig hjärta, själ, kraft och förstånd, som föder oss på nytt i dopet och lär oss att älska vår nästa. Därmed är dock inte allt sagt om kärleken till nästan. Det är visserligen alldeles sant att inget Lagens

tilltal kan skapa annat än ånger, att inget Lagens bud uppväcker den kärlek, som Lagen så strängt avkräver oss. Det gör endast och allenast syndaförlåtelsens nåd, evangeliums frikännande, dopets gåva. Ändå, väl att märka, har Guds goda, heliga och stränga Lag något mycket viktigt att uträtta, ifråga om vår kärlek till nästan. Detta viktiga är formulerat av vår kyrkas bekännelse sålunda: "Sedan använder Den Helige Ande Lagen till att undervisa de pånyttfödda i Tio Guds bud och lära dem, vad som är Guds vilja och honom välbehagligt". (SKB s. 605)

Ja, vi kan säga det rent ut: genom Skriftens bud lär vi oss vad kärleken är och innebär, en undervisning, som så väl behövs för vårt av synden förmörkade hjärta. Detta är av högsta vikt. Ordet "kärlek" kan fyllas med det mest ondskefulla innehåll. Runt omkring oss hör vi människor försäkra, att det är kärleksfullt att döda sjuka människor, som begär det. Lika kärleksfullt sägs det vara att välsigna onaturligt umgänge mellan förvända människor. Kärleksfullt är att låta modern fördriva sitt foster. Kärleken sägs fordra, att i den kristna kyrkan alla slags villfarande lärar fördras tillsammans med evangelium. Kärleken förbjuder, säger man, att vi förkunnar en enda sanning som av Gud uppenbarad. Så är "kärleken" en mask, som Satan ikläder sig, ett förföriskt ord, som måste ställas inför budens måttstock, inför vad Gud begär. Härom säger vi så:

- I. **vår nästa kan bara emottagas som innefattad i Guds Lag,**
- II. **kärleken till nästa är vad Gud avfordrar oss i sin Lag,**
- III. **den laglösa kärleken till nästan är den gudlösa kärleken.**

I. Vår nästa kan bara mottagas som innefattad i Guds Lag.

Varje tal om nästa och medmänniska är meningslöst och förryckt, om det inte bottenar i läran om att Gud gjort nästan till vår nästa, om inte medmänniskan överlämnas till oss innefattad i Ordet, helgad av ska-

pelseberättelsen, återspeglade Skaparens storhet också i syndens tillstånd. Det är aldrig vi, som gör nästan till nästa genom vår spontana sympati eller identifikation. Nästan kommer till oss som sänd av Gud och omstrålad av det uppenbarade Ordet: "du skall älska din nästa såsom dig själv". Det är förvisso inget naturligt eller självklart. Det är Lagen i dess yttersta skärpa, där jag måste avkläda mig själv, där jag måste tjäna den andre, där jag måste bli lik vår Herre Jesus.

II. Kärleken till nästan är vad Gud avfordrar oss i sin Lag.

När Satan träder fram till oss i frestelsens stund och lovar oss hedersnamnet "kärleksfull", om vi biträder hans förslag, men smädenamnet "kärlekslös", om vi avvisar det, gäller det att söka sig till Skriftens undervisning, just till Lagen, där Anden lär oss Guds vilja. Om avlivandet av sjuka på begäran säger så Den Helige Ande: "Den som utgjuter människoblod, hans blod skall av människor bliva utgjutet, ty Gud har gjort människan till sin avbild". (1 Mos. 9:6) Så är både den s. k. eutanasi och självmordet synd och

därmed kärlekslöst, därför att Gud i sitt Ord värnar om sin skapade avbild, sin heliga skapelse människan. Det frågas inte efter människans vilja med sitt liv utan efter Guds vilja med oss. Att bejaka den är just kärlek.

III. Den laglösa kärleken till nästan är den gudlösa kärleken.

På ett avslöjande sätt ställs omkring oss kärleken i motsats till Lagen, som om inte Lagen vore kärlekens enda måttstock. I stället vädjar man till våra känslor, till det av synden så förorenade inre, varur enligt Jesus framgår "onda tankar, mord, äktenskapsbrott, otukt, tjuveri, falskt vittnesbörd, hädelse". (Matt. 15:19) I denna flykt undan Lagen ser vi flykten undan Gud, som genom budorden uppenbarar sin vilja. Den laglösa kärleken är så den gudlösa kärleken. Dagligen och stundligen lockar den på oss för att utplåna kärleken till Gud och nästan i den falska kärlekens namn. "Men den som är ståndaktig intill anden, han skall bliva frälst". (Matt. 24:13)

Amen.